

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

16 februarie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Gordilă Nicolae,

Judecători – Guzun Ion, Covalenco Elena, Catan Liliana și Diaconu Iurie,

judecând în ședință, fără participarea părților, recursul în anulare declarat de către condamnatul Taragan Alexandru, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 15 aprilie 2015, în cauza penală privindu-l pe

Taragan Alexandru Haralampie, născut la 18 mai 1961, originar din s. Badicul-Moldovenesc, r-l Cahul, domiciliat temporar în or. Cahul, str. Gribov 7.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 08.06.2013 – 15.05.2014;
2. instanța de apel: 03.07.2014 – 15.04.2015;
3. instanța de recurs: 28.10.2015 – 16.02.2016.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul din 15 mai 2014 Taragan Alexandru a fost achitat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (3) Cod penal, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut că, la data de 23 iunie 2013, aproximativ la ora 23:00, Taragan Alexandru conducând automobilul de model „Mercedes-124”, cu n/î CH AZ 735, deplasându-se pe strada centrală a s. Cucoara, r-l Cahul, a fost implicat în accident rutier neînsemnat. În rezultatul verificării circumstanțelor accidentului rutier de către colaboratorii de poliție a IP Cahul, Taragan Alexandru categoric a refuzat de a trece testarea alcool-scopică prin intermediul aparatului special „Drager”.

Avînd temeieri suficiente de a presupune că Taragan Alexandru se află în stare de ebrietate inadmisibilă, el a fost adus la Spitalul raional Cahul, unde s-a refuzat categoric de la colectarea probelor biologice, și anume mostrelor de sînge.

3. La data de 23 iunie 2014, procurorul în Procuratura r-lui Cahul, Elena Botnari, a declarat recurs împotriva sentinței Judecătoriei Cahul din 15 mai 2014, în care a solicitat următoarele:

-admiterea recursului;

-casarea integrală a sentinței Judecătoriei Cahul din 15 mai 2014;

-rejudicarea cauzei și adoptarea unei noi hotărîri, prin care Taragan Alexandru să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (3) Cod penal, stabilindu-i o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 650 unități contravenționale, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani.

3.1. În motivarea recursului recurentul a indicat că, sentința în cauză este ilegală, deoarece, prin totalitatea de probe prezentate și examinate în ședința de judecată pe deplin a fost dovedită vinovăția inculpatului Taragan Alexandru în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (3) Cod penal, invocând următoarele:

- recurentul a menționat că, atât în cadrul urmăririi penale, cât și în cadrul examinării în fond a cauzei penale în instanța de judecată incontestabil a fost stabilit că, Taragan Alexandru la data de 23 iunie 2013, aproximativ la ora 23:00 min., conducând automobilul de model „Mercedes-124”, cu n/î CH AZ 735, deplasându-se pe strada centrală a s. Cucoara, r-nul Cahul, a fost implicat în accident rutier neînsemnat. În rezultatul verificării circumstanțelor accidentului rutier de către colaboratorii de poliție a IP Cahul, Taragan Alexandru categoric a refuzat de a trece testarea alcoolică prin intermediul aparatului special „Drager”. Având temeiuri suficiente de a presupune că Taragan Alexandru se află în stare de ebrietate inadmisibilă, el a fost adus în Spitalul raional Cahul, unde s-a refuzat categoric de la colectarea probelor biologice, și anume mostrelor de sânge;

- inculpatul nu a recunoscut vina nici în cadrul urmăririi penale, nici în instanța de judecată și a prezentat versiunea sa precum că, la volanul automobilului în cauză a fost Iuncu Dragoș, dar el a fost în calitate de pasager;

- instanța la pronunțarea sentinței a indicat că, nu a fost combătută versiunea inculpatului, tot ansamblu de probe, prezentate de procuror absolut nu exclude cele invocate de inculpat. Recurentul a consideră că, versiunea dată nu și-a găsit confirmare în cadrul ședinței de judecată. Într-u confirmarea acuzării, instanței de judecată i-au fost prezentate următoarele probe legal acumulate care ulterior au fost examinate în cadrul ședinței de judecată și anume: declarațiile martorilor Sava Petru, Morari Andrei, Stati Gheorghe, Pîrlucas Ion, Gavrilov Oleg și Guglea Ion;

- instanța de judecată a dat o apreciere critică declarațiilor martorilor Sava Petru, deoarece aceasta este proprietarul remorcii și tractorului, care era condus de Morari Andrei, care este angajat în calitate de tractorist la întreprinderea lui Sava Petru, acesta în cele din urmă avînd un interes direct ca vinovat în săvârșirea accidentului rutier și respectiv a refuzului de a trece testarea medicală;

- au fost apreciate critic și declarațiile martorilor Morari Andrei și Stati Gheorghe, care se aflau în tractor, deoarece Morari Andrei se află în relații de dependență de serviciu cu Sava Petru, circumstanțe care pun la îndoială veridicitatea declarațiilor acestuia, iar referitor la declarațiile lui Stati Gheorghe instanța de judecată are rezerve față de acestea, deoarece au fost date în prezența lui Sava Petru care deja a fost audiat ca martor;

- această apreciere a instanței este lipsită de adevăr din motiv că în ședința de judecată martorii Sava Petru și Morari Andrei au declarat că, Morari Andrei nu este angajat la lucru la Sava P., dar în ziua respectivă a ajutat la lucru. De asemenea, constatări ca există un interes în recunoașterea lui Taragan A. în calitate de persoană vinovată în accident rutier și refuzul de a trece testarea medicală, nu au nici un sens logic;

- în ședința de judecată a fost stabilit că, Sava Petru și Taragan Alexandru nu au avut careva pretenții reciproce pînă la accident, au avut relații normale, nu au avut datorii unul față de altul. Astfel, nu poate fi un interes pretins din partea lui Sava Petru;

- audierea martorului Stati Gheorghe în prezența lui Sava Petru nici cum nu poate fi considerată ca circumstanța care pune la îndoială declarațiile lui Stati G., care a fost

avertizat pentru darea declarațiilor false în instanța de judecată. Instanța de judecată ia permis lui Sava Petru se rămână în sala de judecată după audierea lui și nu a pus la discuție necesitatea și posibilitatea audierii martorilor în cauza în lipsa martorilor deja audiați;

- nici declarațiilor martorilor Pîrlicas Ion, Gavrilov Oleg, Guglea Ion instanța nu a pus în baza învinuirii din singur motiv că sunt consătenii cu Sava Petru și s-au exprimat în instanța de judecată vorbind despre el anume de domnul Petru Sava. Această adresare a martorilor vorbește doar despre educarea lor cînd spun despre persoană mai în vîrstă;

- instanța de judecată nu a dat analiza și apreciere declarațiilor martorilor Iuncu Dragoș, Doinita Grosu și Cara Eduard, iar în ședința de judecată apărarea a prezentat trei documente, din care chipuri reiese că anume Iuncu Dragoș a condus automobilul la data de 23.06.2013, și a fost sancționat pentru acest fapt, și anume, în încheiere din 03.02.2014 a executorului judecătoresc, în care este indicat documentul executoriu din 23.06.2013 despre încasarea amenzii de 800 lei de la Iuncu Dragoș, procesul-verbal întocmit la 05.07.2013, adică documentul executoriu nu poate fi mai înainte de data întocmirii procesului-verbal și chitanța de achitare din 03.02.2014 din numele lui Iuncu D., în care nu este indicată destinația plății efectuate;

- instanța corect a ajuns la concluzia că ordinul de plată din 03.02.2014 prezentat de Iuncu D. nu poate fi apreciat ca plata amenzii anume pe acest caz. Însă, instanța neîntemeiat a respins demersul procurorului în cadrul ședinței de judecată privind anexarea la materialele cauzei a procesului-verbal întocmit în privința lui Taragan Alexandru;

- confirmă că, vinovăția lui Taragan Alexandru a fost dovedită și prin alte mijloace de probă, care au fost date citirii în cadrul judecării cauzei, și anume, prin procesul-verbal nr. 120 din 24.06.2013 al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei;

- a fost invocat faptul că, instanța de judecată în sentință a făcut remitere la procesul-verbal de cercetare la fața locului din 23.06.2013, încheiere pe materialul, care nici nu a fost date citirii în cadrul cercetării judecătorești. În același timp instanța de judecată a respins demersul procurorului privind ridicarea descifrărilor convorbirilor telefonice a sunetelor de intrare și ieșire ce aparțin lui Taragan Alexandru, motivînd că este o încălcare esențială a vieții private a inculpatului și nu există hotărîre judecătorească de condamnare sau bănuială rezonabilă, precum că, a săvârșit o infracțiune;

- a menționat că, nu este clar, din partea descriptivă a sentinței, care element a componenței infracțiunii totuși nu a fost stabilit, fiindcă instanța constată lipsa subiectului infracțiunii, deoarece nu există vinovăția inculpatului, dar din conținutul dispozitivului sentinței reiese că, Taragan Alexandru se achită de învinuirea adusă în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (3) Cod penal, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii;

- a considerat că, hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar ce conform art. 444 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, este temei pentru recurs.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 15 aprilie 2015, a fost admis recursul declarat de către procurorul în Procuratura raionului Cahul, Elena

Botnari, casată integral sentința Judecătorei Cahul din 15 mai 2014, cu pronunțarea unei noi hotărâri, după cum urmează.

Taragan Alexandru a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (3) Cod penal și i s-a aplicat o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 650 unități convenționale, echivalent a 13 000 lei, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani.

4.1. În motivarea deciziei sale instanța a menționat că deși, inculpatul A. Taragan nu și-a recunoscut vina, din examinarea probelor directe și indirecte administrate și cercetate în cauză, fiind luate în ansamblu și înlătuirea lor logică, rezultă faptul că, inculpatul adoptând poziția negării infracțiunii săvârșite, este culpabil de acțiunea care îi este imputată, dându-și perfect seama de actele pe care le-a comis, de gravitatea acestora și penalitatea acestora.

În conformitate cu circumstanțele date, instanța a apreciat critic declarațiile inculpatului privind nevinovăția sa și consideră declarațiile date de către el, precum și declarațiile martorului Iuncu Dragoș ca fiind drept metodă de apărare și de eschivare a inculpatului de la răspunderea penală.

Astfel, vinovăția inculpatului A. Taragan fiind demonstrată direct de următoarele probe:

- declarațiile martorilor A. Avram, P. Sava, I. Gulea și Gh. Stati, care au comunicat că inculpatul A. Taragan se afla la volanul automobilului de model „Mercedes” și că în automobil inculpatul se afla de unul singur;
- declarațiile martorului Lotocovscaia Valentina;
- procesul-verbal de autosesizare din 24.06.2013;
- raportul agentului constatator cu privire la înregistrarea și evidența sesizării și a altor informații despre infracțiuni din 23.06.2013 întocmit în privința cet. Taragan Alexandru, care a refuzat categoric trecerea testarea alcooscopică;
- proces-verbal de cercetare a locului accidentului rutier din 23.06.2013;
- proces-verbal nr. 120 al examinării medicale de constatarea faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și natura ei în privința lui A. Taragan.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de faptul că infracțiunea comisă de Taragan Alexandru face parte din categoria infracțiunilor ușoare, de persoana celui vinovat, că anterior nu a fost judecat, la locul de trai se caracterizează pozitiv, astfel, instanța a considerat posibil de a stabili o pedeapsă sub formă de amendă cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs în anulare de către condamnatul Taragan Alexandru, care solicită casarea deciziei Curții de Apel Cahul din 15 aprilie 2015, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care condamnatul să fie achitat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (3) Cod penal, invocând următoarele:

- ședințele Curții de Apel Cahul și emiterea deciziei au avut loc în lipsa lui, prin ce sa încălcat dreptul la apărare;
- consideră că, decizia Curții de Apel Cahul de condamnarea lui este viciată, conținând mai multe erori de drept, fiind neîntemeiată și nu corespunde materialelor dosarului penal, se bazează numai pe probele de învinuire și anume: declarațiile orale ale părții vătămate în accident, Sava Petru, cu lucrătorii lui Morari Andrei, Stati Gheorghe, Părlucas Ion, Gavrilov Oleg, Guglea Ion, Avram Andrei, care nu doar au

fost influențați de Sava Petru să declare mărturisiri de învinuire, fiind cointeresați de condamnarea lui, dar și au relatat circumstanțe care nu puteau să le vadă deoarece nu se aflau la locul accidentului rutier, în afară de șoferul Morari Andrei care s-a contrazis în declarațiile sale, circumstanțe pe care Curtea de Apel Cahul le-a interpretat eronat, în defavoarea lui;

- instanța Curții de Apel Cahul n-a ținut cont de depozițiile date de inculpat la urmărirea penală și în ședință de judecată;

- instanța Curții de Apel nu a ținut cont de concluzia expertului, ce a examinat automobilul lui, care confirmă faptul că ușa înainte-dreapta, din cauza accidentului era blocată, motiv din care am fost nevoit să ies pe la ușa șoferului în timp ce șoferul tractorului Morari Andrei a ieșit și m-a observat doar pe mine ieșind din automobil;

- o gravă eroare de drept admisă de colegiul Curții de Apel Cahul este faptul că a apreciat greșit faptul că la materialele cauzei, există procesul-verbal întocmit de polițistul ce s-a prezentat la fața locului, prin care a constatat că la volanul autoturismului se afla Iuncu Dragoș, nu s-a luat în vedere, că pentru acest accident la data de 05.07.2013 a fost întocmit proces-verbal cu privire la contravenție pe Iuncu Dragoș sub nr. 2013150002271, sancțiune care a fost executată la 03.02.2014 și tot cu asemenea circumstanțe la 16.09.2013 a fost întocmit proces-verbal cu privire la contravenție pe mine sub nr. 2013150005148, care a fost contestat, în Judecătoria Cahul, de mine;

- prin Hotărârea Judecătoriei Cahul din 18.07.2014 a fost admisă contestația lui Taragan Alexandru depusă împotriva procesului-verbal cu privire la sancționarea contravențională conform art. 242 alin. (2) Cod contravențional. S-a declarat nulă decizia și procesul verbal cu privire la contravenție nr. MAI 02258519 din 16.09.2013 intentat împotriva lui Taragan Alexandru conform indicilor contravenției prevăzute de art. 242 alin. (2) Cod contravențional, cu încetarea procesului contravențional, din lipsa faptului contravențional. S-a respins ca fiind neîntemeiată contestația înaintată de Procuratura r-lui Cahul împotriva procesului-verbal nr. MAI 02066267 din 05.07.2013 cu privire la sancționarea contravențională conform art. 242 alin. (1) Cod contravențional a lui Iuncu Dragoș. Această hotărâre fiind definitivă și irevocabilă din 04.08.2014 și careva modificări nu a suferit;

- conform indicilor contravenției prevăzute de art. 242 alin. (2) Cod contravențional, al nu trebuia să fie supus testării alcool-scopice deoarece el nu conducea mijlocul de transport;

- consideră că, instanța Curții de Apel Cahul, neîntemeiat a emis o sentință de condamnarea lui și nu a ținut cont de probele acumulate pe prezentul dosar penal, bazându-se nu pe actele acumulate, dar exclusiv pe declarațiile martorilor acuzării care sunt angajați ai gospodăriei țărănești al cărui fondator este Sava Petru, care a influențat declarațiile martorilor.

6. Procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat de către condamnatul Taragan Alexandru, invocând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, deoarece autorul recursului critică aprecierea probelor administrate de către instanțele de judecată, care țin de starea de fapt a cauzei, stabilirea căreia este de competența instanțelor ierarhic inferioare, iar un asemenea temei nu este prevăzut de lege pentru a judeca cauza la etapa actuală.

7. Judecând recursul în anulare în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată, inclusiv când Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii.

Conform prevederilor art. 6 pct. 44) Cod de procedură penală, viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, se consideră încălcarea esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale.

În acest context, Colegiul reiterează că una din cerințele esențiale la declararea recursului în anulare este motivarea acestuia din punct de vedere al prezenței erorii de drept, comise la judecarea cauzei, care cade sub incidența noțiunii de viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea atacată.

Cu referire la prezenta cauză, Colegiul constată că, recurentul nu a invocat expres nici unul din temeiurile prevăzute la art. 453 alin.(1) Cod de procedură penală, acesta critică hotărârea instanței de recurs ordinar invocând dezacordul cu tragerea sa la răspundere penală, fără a motiva ilegalitatea hotărârii atacate sub aspectul cerințelor și exigențelor legii și fără a invoca vre-un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente care a afectat hotărârea atacată.

În recursul său recurentul invocă faptul că instanța de recurs ordinar a emis o hotărâre neîntemeiată ce nu corespunde materialelor dosarului, bazându-se doar pe probele prezentate de partea acuzării, iar în cadrul ședinței de judecată în ordine de recurs, avocatul inculpatului, A. Granici, a prezentat probe care confirmă că pe Iuncu Dragoș a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție, sancțiune care a fost executată, iar procesul-verbal cu privire la contravenție întocmit, în aceleași circumstanțe, pe Taragan Alexandru a fost anulat prin hotărârea Judecătoriei Cahul din 18.07.2014.

Astfel, Colegiul penal, analizând sub aspectul cerințelor și exigențelor legii argumentele expuse de recurent, le va respinge ca neîntemeiate, deoarece nu constituie temei de intervenire în procedura precedentă.

În urma celor expuse supra, Colegiul penal lărgit menționează că, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere, "inter alia", ca, atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (*a se vedea cazul Brumărescu vs România, Nr.28342/95&62, 28 octombrie 1999*). Acest principiu insistă asupra faptului că nici o parte la proces nu este în drept să solicite revizuirea unei hotărâri judecătorești definitive și executorii doar în scopul reluării procesului de judecată și al unei noi soluționări a cauzei. Competența de revizuire a instanțelor supreme trebuie exercitată pentru a corecta erorile de drept și omisiunile justiției, și nu pentru a efectua o reexaminare a cauzei. Revizuirea nu trebuie tratată ca un recurs deghizat și nici existența a două păreri asupra aceleiași probleme nu poate servi drept temei pentru reexaminare. O îndepărtare de la acest principiu este justificată doar în

cazul în care reexaminarea este necesară în virtutea circumstanțelor fundamentale și obligatorii (*a se vedea cazul Bujnița vs Moldova, Nr.36492/02, 16 ianuarie 2007*).

Referitor la critica formulată în recurs privind examinarea cauzei în lipsa inculpatului, Colegiul lărgit atestă că, potrivit materialelor dosarului inculpatul Al. Taragan a fost citat legal pe două adrese, s. Badicul-Moldovenesc, r-l Cahul și or. Cahul, str. Gribov 7 (f.d. 202-203; 214), însă plicurile cu citații au fost returnate cu adevărinite poștale, motivul neprezentării inculpatului nefiind cunoscut. Ulterior, a fost stabilit faptul că, conform datelor din baza de date ACCES, inculpatul pe data de 07.10.2014 a trecut frontiera prin punctul de trecere Oancea, iar la data stabilită pentru examinarea cauzei, în baza adevărinitei eliberată de Primăria s. Badicul Moldovenesc, r-l Cahul și a raportului al IP Cahul, nu a fost posibil de stabilit locul aflării inculpatului. Astfel, instanța a dispus examinarea cauzei în lipsa inculpatului Al. Taragan indicînd că acesta a fost citat legal. Mai mult, în cadrul ședințelor de judecată inculpatul a fost reprezentat de avocat în bază de contract, ceea ce rezultă că inculpatul știa despre faptul că sentința primei instanțe a fost atacată cu recurs ordinar de către procuror și despre data cînd a fost stabilită ședința de judecată.

Astfel, Colegiul penal lărgit nu a statuat în speța dată viciu fundamental care să afecteze hotărîrea judecătorească, iar conform prevederilor art. 457, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecînd recursul în anulare, instanța îl respinge ca inadmisibil, cu menținerea hotărîrii atacate, în cazul în care se constată că el este neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce recursul de pe rol este neîntemeiat, el urmează a fi respins ca inadmisibil, cu menținerea hotărîrii atacate.

8. În conformitate cu art. 457, 435 alin. (1) pct. 1), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Respinge, ca inadmisibil, recursul în anulare declarat de către condamnatul Taragan Alexandru, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 15 aprilie 2015, în cauza penală în privința lui **Taragan Alexandru Haralampie**, cu menținerea hotărîrii atacate.

Decizia este irevocabilă.

Publicarea integrală la data de **15 martie 2016**.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Ion Guzun

Elena Covalenco

Liliana Catan

Iurie Diaconu